

V Gorici, 10. marcija 1876.

Tečaj VI

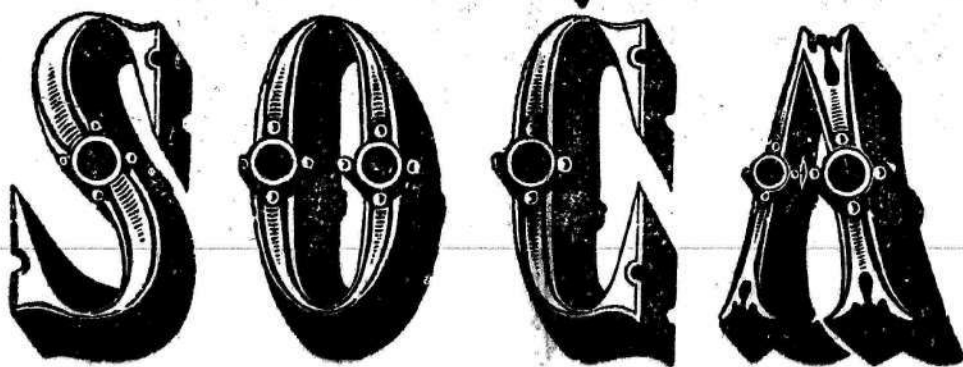
„Soča“ izhaja vsak četvrtak in velja
s pošto prejemana ali v Gorici na dom-
posiljana:

Vsa leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „po-
lanicah“ se plačuje za navadno tristop-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po
10 soldov v Gorici v tobakarnici v go-
spuski ulici blizu „treh kron“. —
v Trstu v tobakarnici „Via della ca-
serma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blago-
voljno pošiljajo pod naslovom: Viktor
Dolenec v Gorici. — Rokopisi se ne
vračajo; dopisi naj se blagovoljno fran-
kujejo. — Delalcem in drugim nepre-
možnim se naročnina zniža, ako se ogla-
se pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Vzbuditelj našega lista, duša društva „Soča“, oče naših kmečkih čitalnic, voditelj naših ogromnih taborjev, neutrudljiv in po-
gumen zagovornik in varuh narodnih pravic, vnet podpiratelj ljudske omike, skrben svetovalec in blagodušen podpornik šolske mladine,
uzor poštenosti in pravega, čistega rodoljubja, naš

D. KAROL LAVRIČ

je dne 3. t. m. sklenil svoje, slovenskemu narodu do zadnjega zdihljeja posvečeno in njemu v resnici žrtovana življenje.

Dr. Lavrič se je rodil leta 1820. v Vremu na Notranjskem, kder je bil takrat njegov oče patrimonijalni uradnik. Ko je uže
v otročjih letih zgubil očeta, preselila se je družina v Gradec, kder je Lavrič svoje študije v nižjih šolah začel in na vseučilišči dognal,
ter kot doktor prava stopil v javno življenje. Doma v družini so govorili skoro samo nemško, kakor je bilo takrat pri omikancih na
Slovenskem sploh navada in ker se je mladi Lavrič ves čas le po nemško šolal, ni se čuditi, da mu je bil pravi materni jezik skoro
čisto neznan, ko je nastopil prvo svojo sodnijsko službo v Trstu. Toda ker mu je bilo mnogo občeovati s slovenskimi strankami, naučil
se je kmalo toliko slovenščine, da je, ko je postal leta 1848 državnega pravdnika namestnik pri kolegijalni sodnji v Sežani, tudi uže
pripristo v domačem jeziku posloval in pri obravnavah govoril. Hrepenčemu po neodvisnosti bile so službene sponse kmalo pretesne in
menda se je tudi uže kot uradnik malo presvobodno sukal; za to so mu radi podelili izpraznjeno advokatsko mesto v Tolminu, ko se
je za-nje oglasil. Dobro se še spominjamo njegovega prihoda v Tolmin okolo leta 1850. Bil je takrat lep, krepak mož, bistrega po-
gleda iz vedno jasno odprtih oči, črnih las in enake brade, temne oblične barve — vsakdo je spoznal v njem na prvi pogled — jugo-
slovana. Govoril je navadno nemški in tako je tudi prve čase kot odvetnik posloval. A kmalo se je prepričal, da to ni pravo, da to
ne gre, ker se nikakor ne strinja s svobodnostnimi principi, koje je od mladih nog spoštoval in za katere ga je le še živejše vnelo svo-
bodnostno kipenje leta 1848. Loti se tedaj z vso gorečnostjo učenja slovenskega jezika in v kratkem zmaga vse težave, da zamore
nastopiti kot izvrsten slovenski govornik, ter gladko in v pravem narodnem duhu poslovati. A ne samo to; vnel se je tako iskreno za
narodnostno idejo, da je sklenil posvetiti jej vse svoje moči. In kar je sklenil, to je tudi zvesto spošnil. Od tistih dob postala je nje-
gova odvetniška pisarnica čisto narodna in če ni moral, ni drugače pisal nego slovensko. A njegovo narodno delovanje ni ostalo vklejano
v tesne pisarnične prostore — mariveč se je raztezalo na vse njegovo javno in privatno življenje. Najlepši spominek iz te dobe je Tol-
minska čitalnica — prva čitalnica na Goriškem, katero je ne samo ustanovil, ampak tudi v najlepšem cvetju ohranil, dokler je bival v
Tolminu. S kolikim veseljem je poslušal prve pevske vaje, s koliko neutrudljivostjo je vadil in uril deklamovalke in deklamovalce, s koliko
gorečnostjo je govoril on sam pri besedah svoje prve, navdušene govore! Toda pustimo nadrobnosti poznejim životopiscem. — Ko se je
leta 1865 preseljeval v Ajdovščino, spremljala ga je v dokaz posebne vdanosti vsa tolminska gospoda in mnogo prvih tržanov do Ročinja, kder
so se solznimi očmi od njega poslovili. Še nam po ušesih done gromoviti živijo, še vidimo v duhu z rokami, i z rutami i s klobuki
pozdravljati in odzdravljati, ko je odhajajoča kočija Lavriča proti Gorici odpeljala. V Ajdovščini je v enakem zmislu nadaljeval svoje
vselej dosledno, neutrudljivo narodno delovanje. Tudi Ajdovce, takrat malo zavedene, narodno mrzle, je kmalo ogrel za svoje lepe ideje,
jih vzbudil za društveno življenje, za lepe narodne zabave i. d. Da! kmalo se je smela tudi Ajdovščina ponašati s svojo čitalnico, katera
je prav naglo napredovala in najživahnejše društvo zbiral v svojih prijaznih prostorih. — Najzanimivejši in najvažnejši dogodek te dobe
je — Šempaski tabor. Nepopisljivi čuti se vzbujajo v našem srcu, ko se ga spominjamo; zdi se nam zares, kakor bi slišali še danes
razlegati se po obširni ravnini polnodoneč glas našega Lavriča, ko je navdušeno pozdravljaj ogromno množico: „Iz dna svojega srca po-
zdravljam Vas bratje Slovenci!...“ in ko je po sijajno dovršenem zborovanju ves ginjen vskliknil: Ta je najboljši dan mojega življenja!

Pozneje, leta 1870. se je preselil v Gorico, kder ga je okolica izvolila v deželni zbor, ta pa v svoj odbor. — A danes nam ni
govoriti o njegovem delovanju v velevažnih teh zastopih; večinoma je našim čitateljem uže znano, in sodbo pripuščamo radi nepristran-
skemu zgodovinarju. Tega smo pa v dnu srca prepričani, da se je čutil kot ljudski zastopnik na vzvišenem mestu in da bi bil vse rad
storil, vse rad žrtoval, samo da bi bil svojim volilcem koristil, jim pomagal do višega materialnega in duševnega razvoja, pred vsem pa,
da bi bil stalno zavaroval njih svete narodne pravice.

Kot predsednik društva „Soča“ tudi ni nikdar miroval in za to se ni društvo ne prej ne poznej tako čvrsto gibalo, nego v
njegovi dobi. — In Lavrič kot človek, kot prijatelj, kot oče šolske mladine....? Kedor je bil tako sroččen, da mu je v nje-
govem delovanju le nekoliko časa na strani stal, kedor je kedaj z njim delil veselje ali žalost, — ta edini pozna moža od te najblažje strani,
— drugi ne more ceniti njegove vzgledne blagodušnosti, ali pa ne mara verjeti, da more sploh kateri človek tako idealno blago — živeti.

Toda tudi o tem pustimo sodbo drugemu, nepristranskemu, a blagemu možu, pustimo jo našemu blagodušnemu glavarju, grofu
Coronini-ju, kateri je v prvi letošnji zborovi seji z očitno ginjenim glasom tako-le naznanjal zgubo dragega tovariša:

„Še ni minulo 48 ur, od kar smo spremljali k zadnjemu požitku umrljive ostanke dragega našega tovariša, dr. Karola Lavriča-a,
kojega je nagloma pobrala obžalovanja vredna katastrofa, vsled katere lahko uganemo, koliko je moral v svojem življenju i fizično i duševno
trpeti. — To nas tem boljše tira, občudovati veliko to srce, katero je, da bi utolažilo lastne bolečine, hrepenelo v ljubezni objeti celo
trpeče človeštvo. — Vselej pripravljen pomagati, komurkoli je pri njem pomoči iskal, delil je pogostoma vse, kar je imel, z drugimi; —
a kaj pravim? slekel je kar naravnost samega sebe, da je drugim v revščini pomagal. — Kakor v privatnem vodili so tudi v javnem
življenju vsa njegova početja glas srca in tako čisti in nesebični čuti, da so mu vtegnili sicer nasprotnike vzbujati, a nikdar ne
sovražnikov. — Pred vsem pa je gojil iskreno ljubezen do svojih rojakov; sklenil in obljubil je bil, posvetiti njih materialnemu in du-
ševnemu razvoju vse svoje bitje in to obljubo je zvesto izpolnoval do zadnjega zdihljeja. — In zares se mu je posrečilo raztrositi med
nje neštivilne kulturne kali in kedar iz teh vzrastejo močna, rodovitna stebila, blagoslovljali bodo hvaležni rodovi, ki bodo sad uživali,
njegovo ime, katero je uže sedaj česčeno povsod, koder bivajo slovenskega naroda sinovi, kakor je spoštujejo brez razločka vsi, ki so mu
blizu bili. — In mi, katerim je osoda dovolila, žalibog le malo let biti njegovim tovarišem, mi ki se ponašamo biti ljudski zastopniki in
ki smo spoznali v njem pravega prijatelja ljudstva, njegovega odkritosrčnega in poštenega prijatelja, obdajamo danes
tužno ginjeni njegovo rakev izraževaje soglasno voščilo: rahla mu zemljica!“

Pogreb dr. Lavriča.

Nij ga še bilo tacega pogreba v Gorici, od kar je ranjki jako priljubljeni knez nadškof umrl, kakoršen je bil v nedeljo pogreb predraga nam ranjkega Lavriča, — tako ne govore samo Slovenci, ampak tudi Italijani po mestu, in to zadostno dokazuje, kako spoštovan je bil ranjki in koliko sočutja je vzbudila njegova smrt.

V petek, 3. t. m. zvečer zvedeli so še le gorški rodoljubje, da leži dr. Lavrič mrtev pri „treh kronah.“ Ta vest je pretresla vsa prava slovenska srca in mnogi prijatelji ranjkega so tisto noč budili ter bitko plakali — žalost je bila resnična, odkritosrčna. Vendar pa so se tisti večer nekateri mestni rodoljubje premagali se toliko, da so se snidli k posvetovanju, kaj storiti, da bo pogreb ranjkega primeren zaslugam najiskrenjšega rodoljuba. Še tisti večer se podajo nekateri k mrliču, da preskrbe, da se prenese v lepem redu v mrtvaško kapelico. Komisija našla je pri ranjkemu med drugim 2 pismi. V enem prosi ranjki vse znanice in prijatelje, naj mu odpusté, če jih je kedaj razžalil; drugo pa se glasi tako-le:

Narodu mojemu!

Narod moj slovenski naj živi, naj se razcveti in naj napreduje duševno in materialno, kar mogoče.

Narodu našemu sem vdan z dušo in telesom in ostanem do smrti njega ponižni sla

2. marca 1876.

Dr. Lavrič.

Še tisti večer so omenjeni rodoljubje smrt ranjkega naznanili slovenskim čitalnicam in odličnim rodoljubom, deloma telegrafično, deloma z listnicami. Drugi dan pa so se ravno isti podali k evangelijskemu pastoru, da se z njim domenijo zarad pogreba. Jako uljudni gospod je prav rad izpolnil vsako željo prošilcev in njemu se je dosti zahvaliti, da je bil pogreb tako veličasten. Čitalnica goriska je še tisti dan razobesila veliko črno zastavo, katera je vihrala 2 dneva, v znamenje, da narod žaluje in vsa goriska narodna društva izdala so skupni mrtvaški list sledečega obsežka:

„Tužnim srcem naznanjajo podpisani, da je gospod dr. Karol Lavrič, odvetnik, deželni poslanec, ud raznih slovenskih čitalnic in drugih narodnih društev dne 3. marca v 56 letu nepričakovano svoje slovenskemu narodu posvečeno življenje sklenil.

Pogreb bo v nedeljo 5. marca ob 4 uri popoldne; občinstvo se bo zbiralo pri tuk. evangelijski cerkvi na studencu. V Gorici, dne 4. marca 1876 Andrej Jeglič, predsednik čitalnice, dr. Josip Jakopič, preds. „Soče“, dr. Josip Tonkli, preds. Gorice, Franc Hafner, preds. „Slavca“. — V nedeljo zjutraj so dohajale deputacije iz Ljubljane, Trsta, Sežane, Tolmina, Ajdovščine in sploh iz vseh važnejših trgov in vasi na Gorškem prišlo je nekoliko zavedenih rodoljubov, da bi zadnjo čast skazali preljubljenemu možu. — Popoldne ob 1 uri pripeljala je deputacija narodnjakov rakev ranjkega iz kapelice v evangelijsko cerkev, kder so jo položili na primerno ozaljšan mrtvaški oder; cerkev je bila odprta obiskovalcem, ki so vrel od vseh strani in 3 slovenske družine položile so na rakev 3 prekrasne vence. — Točno ob 4ih je začel cerkveni obred; pred vsem petje primernih psalmov in po tem pastoreva molitev in govor.

Ta govor je vsem navzočnim segel globoko v srce; omenil je pastor velikih zaslug ranjkega za njegov narod ter ga primerjal starim prorokom, ki so podučevali narod. Naloga, katero si je postavil ranjki, bila je prava kristjanska in vzvišena, ker posvetil je svoje življenje probujanju in emiki zanemarjenega naroda in da mu je narod za to hvaležen, priča današnji dan, ko so Slovenci od blizu in daleč prihitali, da zadnjo čast skazejo značajnemu, velikodušnemu možu, kateri ostane nepozabljen in katerega delovanje bodo občudovali še kesnejši potomci. Slovenski narod torej po pravici plaka po toliki zgubi in Bog daj, da bi po ranjkem zatroseno seme rodilo mnogo lepega sadu.

Govor je trajal celo uro in je imel toliko gniljivih momentov, da so solze igrale v očeh skoro vsih nazočih, mej katerimi je bilo tudi mnogo Italijanov in Nemcev. Po govoru odpravi pastor še kratko molitev in točno ob 5 uri vzdignil se je sprevod in se začel pomikati od protestantske cerkve po Studencu, poštni doganski in kapucinski ulici proti pokopališču v sledečem redu: Križ, katerega je nosil mladi pravnik in na obeh straneh dva koncipijenta, ki sta držala bele trakove; za križem udje goriske čitalnice, pol. društva „Soče“, pol. društva „Gorice“, pevskega društva „Slavca“, dijaki in drugi rodoljubje iz Gorice in goriske okolice; po tem slovenska zastava v črni flor povita, za njo mestna godba in za godbo sledeče deputacije: 1.) 3 odborniki društva „Soče“ z vencem in trakovi z napisom: „Društvo Soča“ svojemu voditelju; 2.) 3 odborniki čitalnice goriske z vencem: „Čitalnica goriska: Prvemu narodnjaku; — 3.) 3 zastopniki društva Gorica z vencem: „Društvo Gorica: Iskrenemu rodoljubu; — 4.) 3 odborniki Slavca z vencem: Društvo Slavca: „Ustanovniku in gojitelju petja; — 5.) Urednik Soče in sodelalci z vencem: „Uredništvo Soča: Sodelalcu in vzbuditelju naroda; — 6.) deputacija čitalnice Solkanske z vencem: „Čitalnica Solkanska: Očetu Čitalnic; — 7.) deputacije dornberske čitalnice z ven-

cem: „Dornberska čitalnica: Iskrenemu rodoljubu, svojemu častnemu udu; — 8.) deputacija ajdovskega društva „Edinost“ z vencem: „Nepozabljenemu Lavriču; — 9.) deputacija čitalnice sežanske z vencem: „Čitalnica Sežanska: Dr. Lavriču; — 10.) deputacija občine ajdovske se županom na čelu z vencem: „Občina ajdovska: Bivšemu podžupanu; — 11.) deputacija tolminske čitalnice z vencem: „Tolminska čitalnica: Ranjkemu predsedniku; — 12.) deputacija pol. društva „Edinost“ za tržaško okolico z vencem: „Politično društvo „Edinost“: Dr. Lavriču.

„Boljšega srca nij imela Slovenija

„Kak'si za srečo človeštva bil vžgan. —

13.) deputacija rojanske čitalnice s predsednikom in z vencem; — „Rojanska čitalnica: Dr. Lavriču.“

„Jezó si sreče občutil sovražne,

Zgodaj okusil življenja si strup.“ Prešeren;

14.) deputacija tržaške čitalnice z vencem: „Slovenska čitalnica v Trstu: Velikemu patrijotu, dr. Lavriču; — 15.) deputacija ljubljanskih narodnih društev: za politično narodno društvo: tajnik in urednik „Slov. Naroda“, g. Jurčič; za Matico slovensko: odbornik prof. Wiestaler; za čitalnico ljubljansko: odbornik Franjo Drenik; za dramatično društvo: tajnik dr. Janko Kersnik; za Sokola, J. Pirec v Sokolovi opravi; v imenu teh deputacij venec: „Ljubljanski Slovenci: Boritelju za narod in svobodo, dr. Lavriču; — 16.) Venec poslanca Pfeifferja: prijatelju. 17. drugi 3 venci brez napisov. — Tem deputacijam so sledile še druge raznih čitalnic in županij na Gorškem brez vencev. — Pri tej priliki moramo omeniti, da so bili posebno krasni in jako dragi oni venci iz Ljubljane, Trsta in Tolmina s trakovi v narodnih barvah; in da toliko, 22—24, in tako krasnih vencev Gorica še nij videla. — Gospodje z venci so korakali na obeh straneh dolge vrste raznih deputacij, kar je dalo sprevodu posebno slovescen značaj. — Za deputacijami je šel pastor in za njim krasen, se štirimi belimi konji naprežen mrtvaški voz z rakvo, na kateri so bili venci privatnih oseb; na vsakem kraju voza so 4 advokati držali črne, naz rakve viseče trakove in zraven njih je šlo mlajših 8 doktorjev z baklami, za katerimi so zopet hodili postrežekski društva za mrtvaške slovesnosti v uniformi.

Za rakvo prvi so šli sorodniki ranjkega; za njimi advokatska kamora, advokate in koncipijenti, kakor kolegi ranjkega, po tem notarji, po tem dež. odbor z giavarjem, grofom Coroninjem, dež. poslanci skoro v polnem številu, po tem okrožna sodnija s predsednikom Visini-jem na čelu, okrajno glavarstvo gorisko, okrajno glavarstvo sežansko in zastopniki sodnij komeuske, sežanske, tominske i. t. d. in še veliko drugih c. k. uradnikov, vsled česar moramo priznati, da so tudi gg. uradniki pokazali največje sočutje, — za kar jim bodi presrečna hvala! — Tej dolgi vrsti odlične gospode sledila je velika množica, drugega občinstva, gorških trgovcev, posestnikov in tudi mnogo kmetov iz okolice; — Poznavalci in opazovalci, mej njimi Italijani, so računili množico, ki je šla se sprevodom na 4000 ljudi in več kot toliko stalo je ljudi na obeh straneh ceste do pokopališču. — Eno uro je porabil sprevod, da je po prav kratki poti dospel na mirodvor, kder se je vse tlačilo in še celo po zidu je bilo vse polno radovednih.

Konec prih.

Deželni zbor goriški.

I. seja dne 7. t. m. Po slovesni sv. maši je zbrala komaj postavno število zborovih udov: Deželni glavar, vladni zastopnik, baron Rechbach in 11 poslancev, vseh skupaj tedaj nesrečno število trinajst. Poslušalca ni bilo nobenega.

Glavar začne sejo z obligatnim, pa malo pomembnim govorom, predstavi vladnega zastopnika, kateri se le prosto prikloni, seveda, enakopravno italijanskim in slovenskim poslancem in na to se glavar v zares sprelepem govoru spominja ranjkega dr. Lavriča. (Govor smo priobčili na drugem mestu današnjega lista. Op. ured.)

Po Dottorijevem predlogu se izvolijo trije odseki, pravno-administrativni, finančni in peticijski, katerim se imajo izročiti vsi v njih področje spadajoči predmeti. Odseki so tako sestavljeni: 1. Pravno-administrativni: predsednik: Winkler, udje Cerne, dr. Deperis, Del Torre, dr. Jakopič, dr. Pajer, pl. Dottori; — 2. finančni odsek: predsednik: baron Ritter, udje dr. Abram, Candussi, Goriup, dr. Pajer, Strassoldo, Winkler; — 3. peticijski odsek: predsednik Dottori, udje Benardelli, Faganel, dr. Maurovich, Pagliaruzzi, Pollay, dr. Zigon.

Kedaj bo prihodnja seja, še ne vemo.

Dopisi.

Iz Cerknega 4. marca. Prislovica pravi: Nikdo nej tako dober, da bi ga vsi ljudje radi imeli; pa

tudi nej nikdo tako hudoben, da bi ga vsi sovražili. Naš župan je gotovo mož, kateremu more biti in je vsak pošten človek dober; on je sploh spoštovan in priljubljen; vendar se pa ne manjka tudi surovežev, ki so mu strašni sovražniki — to nam spričuje čin, ki se je v noči pred pustnim torekom zgodil. O poli ene ure po polnoči sliši županija mati nekoga priti pred hlev, kder nekoliko postoji, potem pa naglo nazaj teče. Kmaló jej zasmerdi po smodu — pogleda in vidi, da plamen šviga po slamnati strehi. Na njeni krik prihite hišni gasit, a prepozno, ker plamen je bil uže daleč po strehi razširjen. Kmaló tudi zvon naznani, da nekje gori, in ta hip je bilo toliko ljudi skupaj, da so se drug drugega komaj ogibali. Dobro, da je bil ravno ples, da je bilo dosti domačih in unajih ljudi pripravljenih, da so kar hitro ogenj obstopili ter se snegom i vodo krotili iz začetka, da nej mogel dobiti tolike moči, da bi bil bližnje hiše užgal. Ko bi bilo treba ljudi še le iz spanja buditi, gotovo bi bilo kakih 12 hiš zgorelo; tako je pa vendar le hlev zgorel in na njem kakih 150 centov piče (klaje). Ena slamnata hišna streha za meter od pogorelega hleva se je bila naposled sicer vnela, a več mož je bilo tako serčnih, da so šli na streho ter so z enega konca na vso silo gasili, mej tem ko so drugi z drugega konca streho tergali, ter tako ognju pot pretergali. Mnogo njih si je res vse prizadjalo, da se je ogenj zadušil. Tu naj omenim posebej še gg. Fr. Peternela in žend. vodjo Hoferja.

Pogoreli hlev in poškodovana hiša sta pri Slaviji zavarovana. Banka je uže poslala svojega agenta, da je škodo cenil i povračilc zagotovil. To naj bo v izglede onim, ki se le na sv. Florijana zanašajo in se nečejo zavarovati pri dobrih bankah.

Iz Trsta, (Izv. dop.) Vsaka baba že ve o Timeuzu kaj poročati, tudi Mihec in Jakec sta nas nekoliko o njem podučila, a vendar se še vsega ne ve. Mihec in Jakec vsako četrto uro čuvajoča vidita vsa skrivna in javna dela vsakake osebe po Trstu, tudi o dandanes najmogočnejši osebi Timeuzu vesta prav veliko poročati. Jaz sem prijatelj vsakega okoličana, toraj tudi Miheca in Jakeca, ta dva mi o njem naj več razkrivata, vse Timeuzove pregrehe naj se tim dvema povejo, gotovo ne bojo na skrivnem ostale, ker meni prav nič ne zamolčita, posebno ker jima je ljudski napredek v okolici jako na sreč, se toraj tudi v najprvi vrsti le za ljudske učitelje v okolici brigata.

Mihec mi je rekel, da Timeus ljudske učitelje v okolici zarad tega tako preganja, ker se je vsak od prvega več učil, toraj tudi več razume, kot zadnji; Timeus pa zna, da se v Trstu le toliko časa gospodariti da, dokler mu nobeden v vednosti čez glavo ne zraste. Pri magistratu je on pravkar, ve in zna, kar hoče, tedaj je med vsemi naj bistrejša glavica. Kar Timeus govori, je v Trstu toliko, ko po krščanskem svetu „Roma dixit.“ Tržčani sploh in Timeus tudi sam res mislijo, da je vsegaveč, zatorej se mu je tudi iz Dunaja neka privilegija dala ali pa tržaški učenjaški patent, da se njegova dela ne smejo kritikovati. Tržčani, prepuhle butice, so to do sedaj izpolnovali, nobeden si ni upal o Timeusu črhniti, le Mihec in Jakec okoličana imata toliko poguma, saj jih on ne more iz službe pahnuti.

Mihec je Timeusove knjige prav dobro prečital in spoznal, da niso nič vredne, zatoraj se tudi nikjer drugod v šole vpeljati ne smejo kot samo v Trstu, do sedaj jih tudi še ni nobeden kritikoval, le Mihec me je na to opozoril in prihodnjic hočem nekoliko več o tem govoriti, prebirajte jih tudi drugi in videli boste, da je Timeus perpetuum mobile iznašel in morebiti zarad tega dobil patent, da se ne smejo kritikovati.

Iz tržaške oklice 5. marca. (Izv. dop.) Veliko nas je razveselil dopis iz Trsta v „Soči“ št. 9, iz katerega sprevidimo, da tudi Slovenci v našem mestu pripoznavajo potrebo narodnega doma, o katerem smo govorili v zadnji št. „Edinosti.“ Upamo toraj, da nas bodo v tem početju tudi oni podpirali. Razloček med nami je le-ta, da mestni rodoljubi mislijo, da bi bilo boljše, kar precej napraviti veliko poslopje, a mi menimo, da bi bilo varnejše začeti z majhnim. Tudi mi bi si gotovo želeli velikanski in krasen narodni dom, in smo to reč tudi dobro pretresovali, pa nismo si upali in si še zdaj ne upamo te misli izpeljati, ker k temu bi bilo treba vsaj kakih 50,000 gld. kdo nas zagotovi, da toliko svoto (denara) skupaj spravimo? (zemljišče v mestu bi stalo 15,000 gld.; zidališče veliko na dva nastropja pa 35,000 gld.)

Mestni Slovenci, ki so to reč sprožili, morebiti poznajo bolje od nas vire in način, kako bi se moglo to doseči, zato naj blagovoljno stopijo z nami v dogovore in naj nam naznanjo, kje in kdaj se imamo sniti, (po naši misli v mestni čitalnici) da se porazumemo. Okoličan. F.

Iz Kopra. (Izv. dop.) Nad resničnostjo mojega zadnjega dopisa se vendar ni mogel nikdo spodtikati, tudi moje prerokovanje o nemogočnosti izobraževališča brez večjih državnih žrtve se ne zdi vsakemu

nemogoče. Študentske so letos prav pičle in veliko pripravnikov bi se moralo, ko bi že ne imeli vseh sedem čespelj zarubljenih, od tukaj k drugemu kruhu podati; morebiti jih Koperčani po dovršenih študijah še somoštrovati ne pustijo iti — v dokaz, da jih imajo tukaj jako radi, še kožo bi jim slekli, ko bi se telesa ločila; mislim pa, da druge ne dobije, razun kolikor jo je mraz olupil. Če se po svetu za eno ali drugo stvar podpora nabira, ali ni morebiti slovenska mladina v Kopru naj revnejša na celim Slovenskem? prepričati se blagovolite moške, ki imate pogum in resno voljo tej reviji če ne z denarjem, pa vsaj z besedo pomagati. Napravite mladini mogočno stanje se izdatno državno podporo ali pa jo preselite v tak kraj, kjer se bode zamogla sama brez nje preživeti. V vsakem mestu je veliko dobrodušnih ljudi, ki učeči mladini s podelovanjem brezplačne hrane šole obiskovati pripomorejo, tukaj mora pa ona v to služiti, da se s prisluzenim denarjem revnega slovenskega kmeta italijanski Avstriji, neprijazni element podpira. Ribci so učilišča tudi gotovo veseli, ker jim je lažje mogoče smrdljive ribe dobro v denar spraviti. Kaj bo po letu z dijaškim zdravjem, sem jako radoveden, ker njih želodci še niso na vsak smrpad navajeni, toliko pa zamorem trditi, da kdor zdravo telo od tukaj odnese, mu potem na svetu ne bo vsaka stvar zdravju nevarna, skoraj bi rekel, da mora vsak taki sodnemu dnevu trobiti.

Iz Kopra 5. marcija. V zadnji številki „Soča“ sem čital, da se je korso v Gorici slabo obnesel; vendar ne verjamem, da bi se bil slabše, kakor se je tukaj. Točno ob 3 urah popoldne, dan norca Kurenta bil je napovedan na trgu velike cerkve. Jaz in pa moj prijatelj, ki v tem zapuščenem kotu matere zemlje bivava, deleča enako nemilo osodo, podava se radovedna tija. A kak korso je bil? Le znanega zloglasnega G... videl sem na malem koleslju, tu patam kako umazano maškaro, borečo se s pijanostjo in drugzega nič! O kakej kapodisterskeje „krasotici iz boljše hiše“ nij bilo ne duha, ne sluha. Sploh naj omenim, da se tu v Kopru te laške „bledolične gospodične“ skoro nikedar ne pokažejo na dan. Kaj zmerom doma delajo, ne vem; moreda je pa to njih dobra lastnost, ker hočejo preživeti svoje dni preč od mestnega šundra „in der Zürichgezogenheit.“ Tukaj v Kopru nam je letos pust minil, ne da bi o njem še kaj vedeli. Le v tukajšnjem teatru bile so neke predstave, pri kojih se je človek včasih za celi teden zadosti nasmijal. Prva donna, graciozna blondina in pa nje mož, bila sta skoro vsak večer duši predstavi. Zdaj pak je prišla pepelnica, čas pokore in čas, ki nas spominja, da je vse minljivo. Nu, pokore bi baš ne bilo treba tukaj, posebno pak ubogim kandidatom ne, ki se, iz Gorice prešedši, zadosti tukaj pokoré; ker študentske nema nikedar čez 150 forintov, plačevati pak mora vsak čez 18 for. na mesec za hrano in stanovanje. Pokore jim nij treba tudi za to, ker imajo tu mnogo neprilicnosti, katerih nijso poznali tamo v solnčnej Gorici pri polnih egiptovskih loncih. Spomina pak da je vse minljivo, mislim, da morajo biti še veseli; saj trpljenje v tej „kajhi“ bo tudi enkrat minilo. Za poštenih pet mesecev je konec leta, potem mislim, da ne bo noben Slovencev več volje priiti v to „kajhko“ nazaj, vsak si bo rajš pomagal na kako drugo preparandijo, kjer so primerno več študentski in se da z majhnim denarom bolj pošteno živeti, nego tukaj, in kjer si bo tudi svojega življenja varen. Gledé zadnje neprilicnosti se je sicer nekaj zboljšalo tu, od kar so nekateri kandidati nekatere italijanske tukajšnje bradače nekoliko ostreje pogledali v oči pri tukajšnji—sodnji.

Dan pepelnice je bila tukaj mestna veselica pri „Mira l'ondi.“ Mira l'onda je krčma male 1/4 ure iz mesta, iz katere je veličasten razgled čez morje in na—črne zidine starega Kopra. Pri „Mira l'ondi“ je bila tedaj ta veselica, ali prav za prav „koncert“, h kateremu je vrela vsa; kar je le kaj okroglega čutilo v žepu. Tudi jaz sem šel tija, a ko sem slišal to mestno „godbo“ kopersko, ubežal sem, ker inače bi bil skoro znorel; tako „lepo“ in „vbrano“ znajo ti koperski „muzikantje“ svirati! Primaruš! bremski mestni godci so se učenjaki proti tem „virtuozom“! Naj omenim, da se je tu pepelnice dan še pošteno plesalo in mesa jelo, tudi nekoje maškare sem ta dan videl! Zdaj naj pa še kdo reče, da so Koperčani „pobožni“ ljudje in da jih kaj v srce ganejo besede, katere mašnik tega resnega dne, pepela vernikom na glavo tresoč, izreka: Pulvis es, et in pul. rev.“!

Pa pustimo mesto Koper, in pomaknimo se nekoliko dalje v obližne vasi, kjer prebivajo istranski Slovenci. S temi sem se tudi nekoliko seznanil, od kar tukaj bivam. Jaz imam nekako štovanje do teh ljudi, ker tako visoko čislajo svojo staro, narodno nošo. Lepo je videti istranskega Slovence s kratkimi črevlji, snegobelimi nogavicami, z modrimi, nekaj čez koleno sezazajočimi hlačami, z jopami s svetlimi, mesingastimi gumbami in s polukosmato kapo na glavi. Pa tudi ženske so v svojih črnih z rumenim trakom obrobljenih haljah in belo ruto na glavi, lepe prikazni. Istranski Slovenci so lepi, čvrsti, cvetočelični ljudje; deklce so večinoma obdarjene z lepoto, kakoršne bi zastoj iskal pri mestnih „bledoličnih so-

flah“, ki se svojimi dolgimi krili ulice pometajo, posebno tam pri Vas v solnčnej Gorici. Le eno je česar istranskemu Slovincu manjka: onega žarū omike, kateri tako blagodejno upliva na prebivalce drugih slovenskih pokrajin. Veliko je tukaj manjkanje učiteljev, in nij nádeje, da bi jih kedaj Istrijani dobili, ker so tu male plače in kraji žalostni. Jezik slov. prebivalcev tukajšnjih obližnjih vasi, je zelo pomankljiv; pozna se mu laški upliv. Namestu „tudi“ reko „anka“; namestu „hvaliti“ reko „laudirati“ i. t. d. Učiteljev bi torej tukaj trebalo, dobrih, jezik slovenski do korena znajočih učiteljev, da bi „nevednosti teme“ tukaj proganjali in izruvali ljuliko, ki raste tu v domačem govoru. Nazadnje bi bilo tu še treba nekoliko menj onih gospodov, ki pri priprostitih kmetih proti novi šoli hujskajo in učitelje preganjajo, tako da še ti, katere slovenski Istrijani imajo, drugim romajo. Taka se je godila tudi v Pasji vasi, kjer je vrli učitelj g. P. pustil službo (kakor mi je pravil Pasjevašan) le radi tega, ker je zoper njega toliko hujskal upliven gospod, ki je velik neprijatelj šolstva. Žalostno, če je res tako! Čas bi vendar bil, da si vsaj zdaj vsi inteligentni rodoljubi in učitelji roko podajo k vzajemnemu delovanju: „za slobodu in napredak.“

Po slov. vašeh, blizu Kopra ležečih, se pridružuje mnogo olja in vina. Človeku se zdi, da je v Greciji, ko vidi, potujoč v kako vas, še po zimi te večno zelene oljke! Pa tudi dobro kapljico božjo se dobi pri istranskem Slovincu, katerega človeka greje in mu vsaj za nekaj ur pozabi da skrbi in drugih gorja, ki mu obtežajo—ubogo čuteče srce.

Tužen.

V Ljubljani 3. sušca (Izv. dop.) (Vreme. — Pust. — Matica ima novega tajnika. — Molitve v mestni zbor. — „Slov. knjižnica.“ — „Zvon.“ Hubmajer.) „Sveti Matija led pobija; če ga nij, ga pa naredi.“ Ta stari pregovor se je pri nas na Kranjskem tudi letos uresničil. Letos je sv. Matija našel pri nas polno snega pa ledu in nij mu ga bilo treba novega narejati. Še starim ima dosta posla, a pridno ga „pobija“ in delo se mu kar vidno odseda. Pred tedni smo imeli še snega, da najsterejši ljudje ne pomnijo debelejšega, a danes se uže tu pa tam vidi mnogo kopne zemlje. Pomladanske cvetice nijso nič več redka prikazen: zvonček, trobentica, teloha imamo vse polno; samo vijolice si še ne upajo na dan. Tudi ščinkovec se je uže oglasil in kaj veselo „čink čink!“ gostoli, a „gricu“ si še ne upa peti. — Skmetov dohajajo tožbe, da je nenavadno debeli sneg drevju in poslopjem mnogo škodoval; tudi ceste so še vedno slabe. In kedo bi se temu čudil? Saj se v Ljubljani več dnij nij bilo mogoče dalje priti. Nekoliko časa smo imeli po ulicah po 1–2 metra visok sneg; pozneje so ga začeli se streh kidati in gorje človeku, ki je moral po mestu hoditi. Če si pazil svoje glave, si bredel sneg in blato; če si čuval svojih nog, je bila glava v nevarnosti. Naposled se je sneg začel tajati in bela Ljubljana se je v treh dneh spremenila v povodno Benetke! Da smo imeli čolnov, vozili bi se bili lahko po ulicah. In še zdaj nij mizerije konec; za snegom je prišla voda, za vodo blato bati se je človeku, da ne bi v njem obtical, toliko ga je!

Vse to pa pustnega veselja prav nič nij motilo. Pust je kakor vsako leto tudi letos našel svoje vesele čestitelje. Plesali in peli, goli in noreli so extra muros et intra, v čitalnici, po velikih gostilnicah in po malih beznicah. Najlepši bal so napravili ljubljanski juristi v kazinskih prostorih, najlepšo veselico pak je osnoval „Sokol“ na pustni večer v ljubljanske čitalnici. Sokolova maškera je ta večer privabila blizu 450 ljudi v zgornje čitalnične prostore; kadirilo je pred polnočjo plesalo 120 večij del lepo maskiranih parov. Tudi nekoliko nemškutarjev je bilo videti mej njimi. Saj za kurenta še nijso poznali narodnostnega vprašanja!

Slovenska matica je premenila svojega tajnika. Gosod prof. Tušek se je za tajništvo zahvalil in na njegovo mesto je odbor postavil g. Andreja Praprotnika, ravnatelja I. mestne ljudske šole. Koliko je slov. matica s to premembo na boljšem, to ve samo tistih 40 neumrjočih, ki sede v matičnem odboru. Nam, ki smo profanum vulgus, nij znano. Ves čas svojega života slov. matica za tajništvom — boleha. Sicer je precej konservativna, a v tem oziru nij še prišla do miru. Gospoda, ali bi ne bil uže enkrat čas, da bi tajaikovo službo stalno uredili, razpisali in najzmožnejšemu kompetentu oddali? — Tako delajo po vsem svetu, poskusite, morebiti pojde tudi pri nas v Ljubljani!

V kratkem bomo imeli volitve v mestni zbor. Agituje se uže sedaj pridno, a le bolj na tihem. Čul sem, da še nikoli nij toliko volilcev reklamovalo svojega glasu kakor letos. Koliko pa bode to pomagalo to je drugo vprašanje. Volitvenik imajo nemškutarji v rokah, oni odločujejo o reklamacijah! Narodnjaki se nadejajo, da zmagajo v I. in III. volilnem razredu ter spet porinejo 8 novih odbornikov v mestni zbor, tako da bode potem 12 narodnih odbornikov v njem sedelo (4 so bili uže lani izvoljeni.)

Sicer ima pa narodna stran v Ljubljani za vsake volitve dvakrat toliko dela kakor nemškutarsko—vladna,

kajti volilci so vsled večletne nespametne pasivne opozicije hudo sprideni. Ali nij, exempli causa, ogromen škandal, da več narodnih izobraženih mož, ki bi lahko imeli volilno pravico, in frauden legis ne plačuje nobenega davka, in vsled tega se ve da tudi volilci nijso! Ali so to res narodnjaki? — Demoralisacija mej volilci, in prazne kase na magistratu — to je ves dobiček, ki nam [ga je prinesla nesrečna pasivna opozicija v Ljubljani!

Jurčičeva „Slovenska Knjižnica“ vrlo napreduje. Drugi zvezek je prinesel jako zanimive Bret-Hartove „Kalifornske povesti.“ Čul sem, da nekaterim te povesti ne ugajajo. Mogoče! A kedor pozna literature onih narodov mora priznati, da tako originalno pisanih in tako originalnih stvari še v nobenem slovstvu nij brač. Mladim, zaljubljenim, sentimentalnim ljudem ne bodo dopale, — to pa po mojih mislih nij graja, to je hvala „Kalifornskih povesti.“ Tretji zvezek bode prinesel novo tragedijo „Tugomer“, spisal Jurčič. Moške, ki so imeli rokopis v rokah, pravijo, da je izvrstno delo.

Želeti bi bilo g. izdavitelju več materialne podpore. Posebno vi, Goricanje, ste bajé silno — zaspali! Kaj se pri vas samo politikuje in nič ne čita? Kaj? — Ne mislite, da je vaša, sicer in politična vse časti vredna „Soča“ alpha in omega vsaga narodnega slovstva. Vsaj za nedelje in praznike bi si smeli tudi kaj leposlovnega berila preskrbeti. „In Slov. knjižnica“ je vredna poštene materialne podpore. V 4. zvezku bode prinesla nov roman, ki ga piše mlad a jako nadarjen slovenski pisatelj. Tudi znani, v vse večje literature uže prestavljeni Goldsmithov roman „Vekfildski župnik“ se prevaja za „Slov. knjižnico“ in pride v kratkem na svetlo.

Boljše nego „Slov. Knjižnici“ se v materialnem oziru godi Stritarjevemu „Zvonu.“ Iz bistrega vira vam lahko povem, da ima „Zvon“ 1200 projemnikov in sicer ne samo naročnikov, ampak, kar se pri nas le malokdaj nahaja, tudi plačnikov. Tako dobro se pri nas še nobenemu leposlovnemu listu nij godilo!

Konečno še eno, da ne boste rekli, da premalo politikujem, kar je zdaj v modi. Morda še ne veste, da Hubmajer v Bosni nij imel sreče. Pravijo, da se je zanašal preveč na svoj osebni pogum, ki pa se ve da ne odločuje vselej zmage. Zdaj je v Zagrebu, na potu v svobodno Švico. Sicer pa, menim, da se bode o jugoslovanskem uporu kmalo moglo pisati: „Fuit!“ — Andrassy je zmagal! Tot nem ember! „Hej Slovane, sluga narodom!“

Iz Kerškega, 7. marcija. (Izv. dop.) Kakor strela iz jasnega neba, došla nam je pretužna vest o Lavričevj smrti. Sami sebi nijmo verovali ali pred nami ležeči mrtvaški list, bogu Bodi potoženo, svedočil nam je, da našega preljubega očeta nij več mej svojim preljubim narodom. Nij ga več, to nij mogoče! On bode vedno živel v slehernem, za sveto našo reč, za mili narod slovenski bijočim sercu. Tedaj nehajo je biti kristalno čisto, svojemu milemu narodu bijoče srce. Pokopali ste, dragi mi bratje Goricanje, prelubega mi družega, ne očma, nego pravega očeta, očeta, probuditelja goriških Slovencev! Očeta čitalnic Primorskih in ljubljanske mladine. Nij ga več mej Vami voditelja, doslednega, neustrašljivega, unetega probuditelja naše svete reči. Solza mi oko zaliva, ko Ti te verstice pišem, draga mi „Soča“! Zgubila si svoj prvi steber, kateri je baš malo dnij pred svojo smertjo pokazal v zadevi poravnave goriških Slovencev kako sveta mu je sloga mej Slovenci; iz vsake vrsti ce njegovega pisma uredniku italijanskega lista „l'Isosono“ vel je čisti, neomadeževan značaj pravega rodoljuba i zapečatil je vsa sumničenja o njegovi doslednosti, „katera mu je bila nekaj krivo podtikovana. Umerl je ubog, zapustil nij nič, ker če je imel 10 gld. razdelil je polovico mej potrebne dijake i sopet drugo polovico delil je z ljubljanim narodom. Dobro se spominjam njegovih besed: „bodite dosledni v ljubezni do zatiranega naroda, pomagajte mu na ta ali drugi način!“ Marsikatero omahljivo srce mladeničevo je se svojimi milimi, prepričevalnimi besedami vnel za narodno reč i mej temi bil je i Vaš dopisnik, kateri je v pozno noč z njim se šetal a družega ne slišal iz ust blazega moža, nego spodbujajo za narodno stvar; krasne nazore vtisnil je mladeži v srce. Za to ga pa nesi vsak prostak globoko vtisnjenega v sercu svojim. Tiho i mirno jc prenašal, če je kedaj kak časopis kaj o njem nasprotnega pisal, da le nij škodoval narodni reči. Tožil je posameznim prijateljem, a mirno prenašal i zaterl vsako strast. Goriški Slovenci! Tolaži naj Vas to, da krije Vaša zemlja drage ostanke naj večega patrijota—goriškim Slovincem družega Deaka mile tužne Slovenije, iz katere veje blagi spomin preljubljenega Lavriča in njegov duh bodi naj nad nevstrašljivimi mejaši mile nam majke Slave. Zagotavljam Vas, da je i tukajšnje Slovence Lavričeva smert britko zadela in če bi le en dan prej dobili vest o tem žalostnem dogodjaju, vdeležili bi se i mi njegovega spreveda do tihe gomile. Žalibože, veja za vejo odpada iz narodnega debla, uboga mladina zgubljeva naj pogumnejše njene voditelje, katerim je bila popolnoma vdana.

Žaluj Soča, vsaj tvoje tuge je i Sava drugarica, Lavriču bodi zemljica lahka, mej nami pa živ njegov

spomin i duh njegov naj nas voči v borbi za mili naš narod, kateremu edino je bilo posvečeno vse njegovo življenje. Slava tvojemu spominu prelubljeni oče Lavrič! Postaviti mu hočemo spomin v svojih srcih i spominke na njegove gomili mlademu narastaju v izgled najčistejšega domoljublja.

Eden njegovih največjih mladih čestiteljev.

Politični pregled.

V Gorici 9. marca 1876.

Državni zbor je končal to sešijo, prav tako gospodarska zbornica. — Minister Unger si je v imenu ministerstva še le v zadnji seji ohladil pušo nad opozicijo, očital ji je, da ni sposobna za vladu, da je razdrta in da vlada njima potrebe živeti od milosti opozicije. To je največa surovost in nehvaležnost, če se pomisli, da je opozicija le na prošnjo Hohenwarta, kateri je bil sopet po visokih krogih naprošen, rešila ministerstvo. — Vendar pa je Unger tolikokrat ponavljal, da ministerstvo ni še za smrt bolano, da je s tem skoro ovadil strah pred smrtjo. — Poslanca Fanderlik in Groholsky replicirala sta ministerstvu prav ostro in dobro. Drž. zbor je v zadnji seji tudi volil v delegacije; za Goriško je voljen grof Coronini, za Trst Teuschl. —

Ogrski ministri so bili 5. in 6. t. m. sopet na Dunaji, da se dogovorijo zaradi ponovljenja ogrske nagodbe, a odšli so brez da bi bili kaj stalnega dognali in pridejo proti koncu tega meseca zopet na Dunaj, da rešijo prašanje zaradi colnih in kupčijskih razmer in zaradi ogerske banke. — To komedija bo še delala ministrom prav sive lase. Cesarica je odpotovala na Angleško, da tam obiše sestro, razkraljico neapoljsko. —

Deželni zbori so se odprli povsod dne 7. t. m. Goriškega je grof Coronini odprl s primeranim govorom o ranjku Lavriču, za kar mu bodi presrečna hvala. —

Vodje ustašev so izdali razglas do evropskih vdevlasti proti Andrassijevim reformam, v katerem izrekajo, da hočejo popolno neodvisnost od turškega barbarstva ali pa smrt. —

General Rodič je bil v Cetinju, da bi prigovarjal črnogorskega kneza za Andrassijevo politiko; a odpravil ni nič, vrateč se, pa je vodje insurgentov obdelaval v tem zmislu; v zadnji so mu odgovorili, da o miru ni govoriti s Turčmom. Rodič je nekda tudi na Dunaji dobil dvojne različne instrukcije; ne ve se torej, kaj bo na spomlad. Vendar pa imati Srbija in Črnogora, ki sti popolnoma pripravljeni na boj, zdaj najlepšo priliko, da izvršiti slovanski program v orijentu. —

Razne vesti.

Tužni odmev iz Krasa. Narod slovenski tuguje — a le vendar ne obupaj! Naj se zaganjajo vže osodni valci še s tim večjo silo — naj Te razjeda prokleta nesloga, naj mori bratu-brata in bela žena z nevsmirjeno koso naj le davi trinožko prikazni človeške — ki so se lesketala kot zvezde iz mej temnih oblakov — ter vabile razbegani ljud — ga zbirale — in čarobno navduševale — do prepričanja — da le vslogi je moč, da največa dolžnost je vsakemu — sveto služiti sveti domovini svoji — da bratje smo vsi. Naj se vse to s Teboj vrši, ne obupaj — saj vendar daleč je še čas, ko bode pravi Slavjan primoran zaječati: Finis Slavie — z utopičnim Poljakom. Še bodo bruhneti morali sovražni viharji — še bodo si brusiti morala smrt ob trdih Slavjanskih kosteh skrbano koso — saj nas je veliko! Zatorej narod moj tuguje po največjem slovenskem mučeniku — po vodilnej svoje zvezdi — za nepozabljivim dobrotnikom Lavričem, tuguje — pravim — moči mu gomilo se svojimi solzami — ali vendar ne — ne, Njemu se ni zgodilo nič zalega, saj je šel tija — kjer „strastij ne buči vihar“ tija, kjer bratoljubje vlada; v jami — mrzla prst mu je ohladila srčne rane pekočih skrbij — in zaprla vhod kregulju — ki kljuje srce — od zore do mraka — od mraka do dne — narod moj — ne pomiluj Lavriča — marveč sam sebe — on je srečen — da srečen je on; že dolgo je prenašal vesoljno

Tvoje gorje in kaka butara — je gorje slovenskega naroda! — Ako se je tedaj pod to butaro zgradil — ako ga je Tvoje gorje, narode moj potrl — saj „nij nesrečen, kedor v jami leži“ da si mučenik — podzemeljski mir pridobil — je njemu zadostilo. Ali Ti si nesrečen — moj narod — kje najti družega — ki se bo drznil na ramo vzdigniti butaro, ki je Lavriča Tvoje-ga potrla?

Pa ne obupaj — hodi pota Njegova — saj Ti jih je pokazal — truden je bil — vlegel se k počitku in v miru naj počiva! Kraševac.

Nešreča. Iz Kopra 29. febr. to je na pustni večer se je neki mladenec v morju utopil. O polnoči stopivši na barko, ktera je imela v Trst odjadrti, zginil je kakor ptica iz družbe. Tropla njegovega niso še dobili, zaradi ondote globočine morja. Ne ve se tudi uzroka smrti; kar čudno se zdi vsacemu, da je po nesreči utoniti mogel, ker vsaki obmorec kot riba plavati zna. Enaka nesreča se je ravno ta večer v Piranu zgodila. To nam je vse blagi Kurent prinesel, ker ga je vsaki počastiti hotel iz prepelno merico, ktero je v glavi imel.

Jugoslovansko bojišče. Iz Cetinje se telegrafuje, da so ustaši Turke v dolini Muratovica popolnoma potolkli; zmaga je bila slavna in velika; Turkov je ostalo 1800 mrtvih in ranjenih, zgubili so mnogo živeža več sto pušek, mnogo konj in 2 kanona. Ustašev je le malo mrtvih ostalo. Ustaši se bojujejo kot levi in ne bodo se vdali po nobenem načinu.

Iz Kopra se nam piše: Na učiteljski našem so se 3. t. m. razglasili določeni stipendiji, prej so se bile namreč le nekoje svote privolile kandidatom en račun. V I. slov. razredu imajo vsi po 100 gl., eden po 150 gl., eden po 160 gl. V II. slov. 2 po 140, 1 po 100, in ostali po 130 for. V III. slov. razr. 3 po 100 for., drugi po 150. V IV. slov. vsi po 150. Dve sto goldinarjev nema noben slovenski kandidat. Kako se bo mogel z 10—15 for. na mesec živiti tu ubogi kandidat, ki mora plačati le za hrano in stanovanje najmenj 18 forintov? 10 forintov na mesec so komaj za kakrat k „Mira l'ondi“, ne pa, da bi se z njimi ubogi kandidat redil, oblekal, bukve kupaval i. t. d.! Mislil, da drugo leto — če sploh še tu ostane preparandija — bodo klopi, Slovincem namenjene, le prazne. Tudi sedaj nekateri izostanejo radi premalenihih stipendijev.

Vekoslav Spinčič duhovnik in izprašan kandidat. za geografijo in jezike rodom Hrvat, prišel je na učiteljske v Koper, kjer bo podučeval v nekojih razredih geografijo in bo slovenske kandidate viših razredov podučeval v hrvatskem in italijanskem jeziku.

Novica iz Trsta. Slovenožrec Bratič, magistratov policijski referent, je dobil klopoto z železnem kladivom od Miha, ker ga je preveč sekiral v njegovi službi. V mestu so sledečo šaljivo pesen od komunalne palače zmisli:

Brutta Trieste,
Brutti Triestini, che i ga fatto,
Il palazzo con tanti camini,
Brutto il palazzo
Storta la tore e
Mihec e Jakec, che batte le ore,
Minca e Marjanca,
Che sta sul portone
Che guarda i Signori
Che van al lesto etc.

KATARINA poročena GASPERČIČ

po dolgi hudi bolezni previdena s sv. sakramenti je dne 28. febr. t. l. v 64. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala, zapustivša v največji žalosti sopruha Jožefa in edino hčer Marija poročeno Makarovič. Ker je bila po svojih dobrih delih mnogo poznana je častito občinstvo v velikem številu pogreba še vdeležilo.

Zato podpisani v imenu svojega brata izreka sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa prečastitemu gospodu dekanu, svojo presrečno zahvalo za častno spremstvo na mirodvor.

Avč pri Kanalu 3. marca 1876.

VALENTIN GASPERČIČ.

Poziv.

Po smrti nepozabljivega dr. Lavriča so njegovi prijatelji posvetovali se in skoro enoglasno željo izrazili, naj bi se ranjkemu postavil spominek. Te dni se bo v ta namen sestavil odbor; mi pa uže denes prevzamemo inicijativo s tem, da slovenskemu občinstvu naznanjamo, da bomo prijemali in v listu objavili doneske za omenjeni spominek. — Tudi je nek goriški fotograf izdelal izvrstne slike ranjkega. — Kedor želi kako sliko, dobi jo pri nas za 40 soldov. Kar ostane dobička iz teh fotografij, porabi se tudi za spominek.

Uredništvo.

Oznaniło.

Na društvenem vrtu vino- in sadjerejskega društva v Dornbergu je več tisoč požlahnenih sadnih dreves na prodaj in sicer po zelo nizki ceni od naj boljših plemen jabelk, hrušk, črešenj, breskev, marelic, mandelnjev, pitanih orehov, pitanega kostanja, in tudi veliko bilf žlanih trtnih plemen. Naročila sprejema društveni predsednik g. J. Ganz v Dornbergu.

Karol Zanetti

Kašelj

najhujši ozdravijo imenitne pastilje

Menotti

Seidlitz-Moll

edina in glavna zaloga v lekarnici Zanetti, prodaja se po 1 gl. škafja.

Ekstrakt iz Tamarinda

najboljši in najmočnejši, kolikor jih je bilo dozda izdelovanih v raznih lekarnicah. Hiter pripomoček proti zagerljenosti, notranjem kataru, prenem prehlajenji, driski, stane samo 40 soldov.

Zdravitni fluid

za konji (Restitutionsfluid) Ta lek ima lastnost, da izdrži konje dolgo časa pri moči. Ena steklenica stane f l. 20 z navodom vred.

Pagliano Sirup

pravi iz Florence.

Čaj Wilhelm in Köllör

za čiščenje krvi.

Hofmanova Odontina

proti bolesi zobov. Najhujša in neprejeljiva bolečina jenja precej, če se eno kapljico tega leka vlije na bombaž in dene v votel zob.

Edina zaloga vsakovrstnih mineral-skih vod in sledečih posebnih lekov:

Absent Montovanov iz Benetok. — Prava Magnezija angleška Henry-Kroglice Blancard in Vallet. — Zobna zmes Pfeffermanova. Popp, Suin de Buotemart. — Arabska Revalenta v prahu in testu. — Prah za olajšanje prebavanja dr. Golis-ov. — Pastilje Vichy Bilin, George. Milo iz zelis č. Borchard-ovo. Glicerina Hoffman. — Mesni ekstrakt Liebigov in vsakovrstna homeopatična zdravila.

Na Travniku prva lekarna sem od škofije.

Lekarnica v Gorici k črnemu medvedu (orso nero).

Lekarnica v Trstu in Poreču